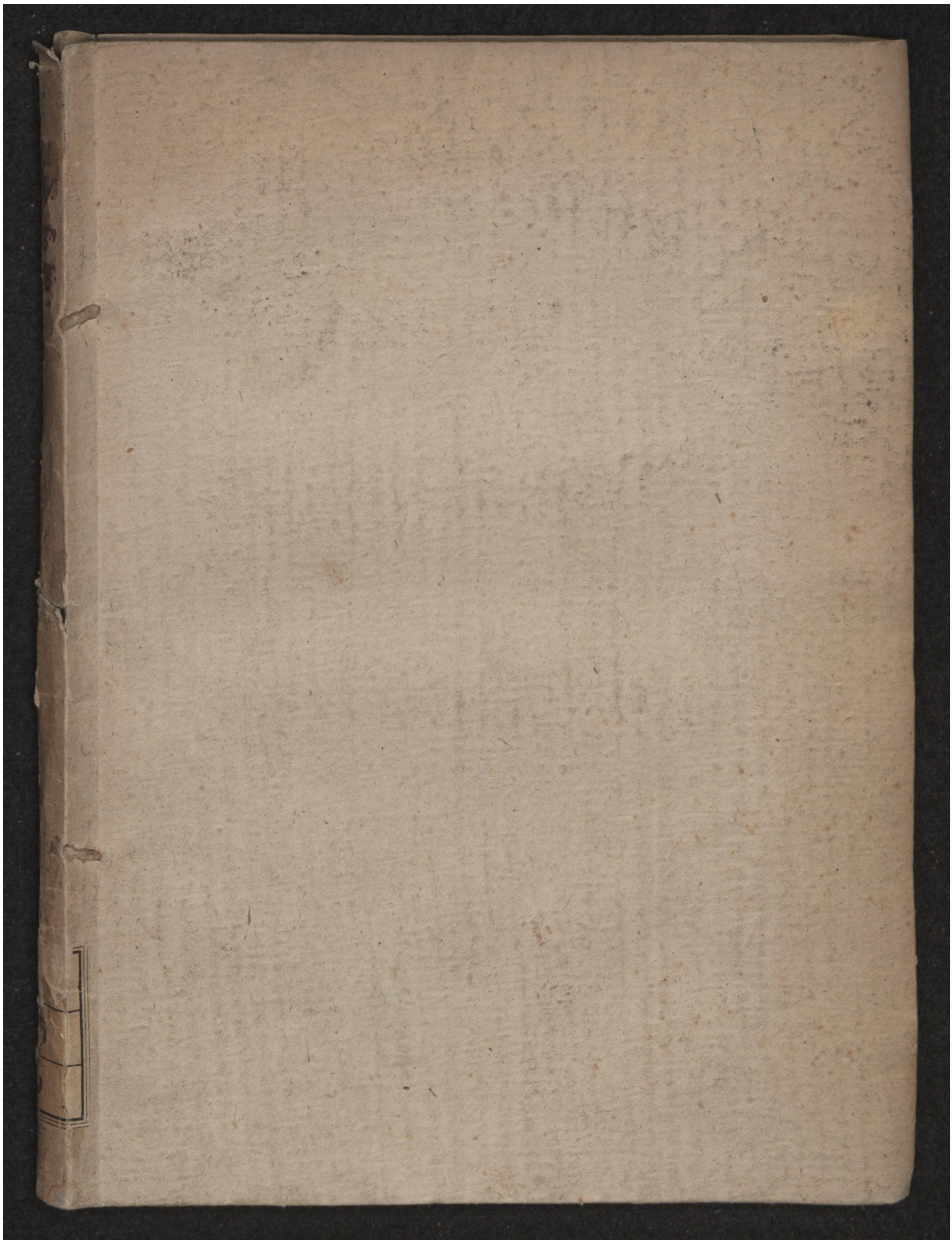
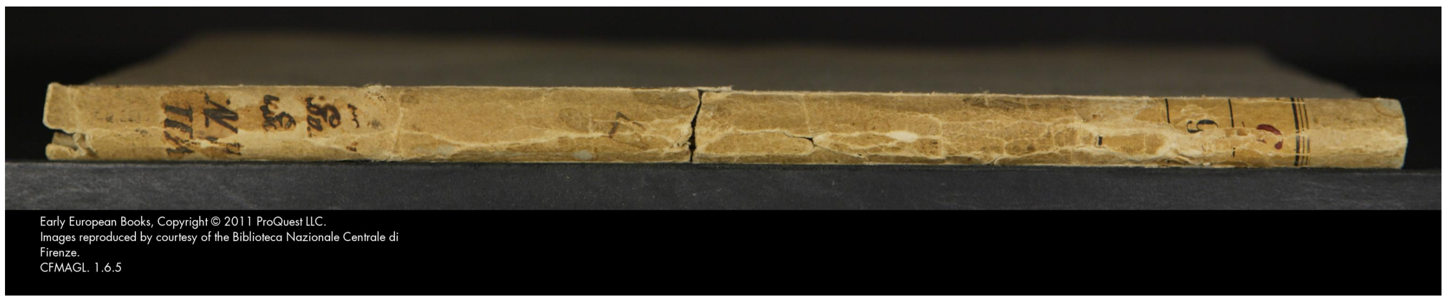
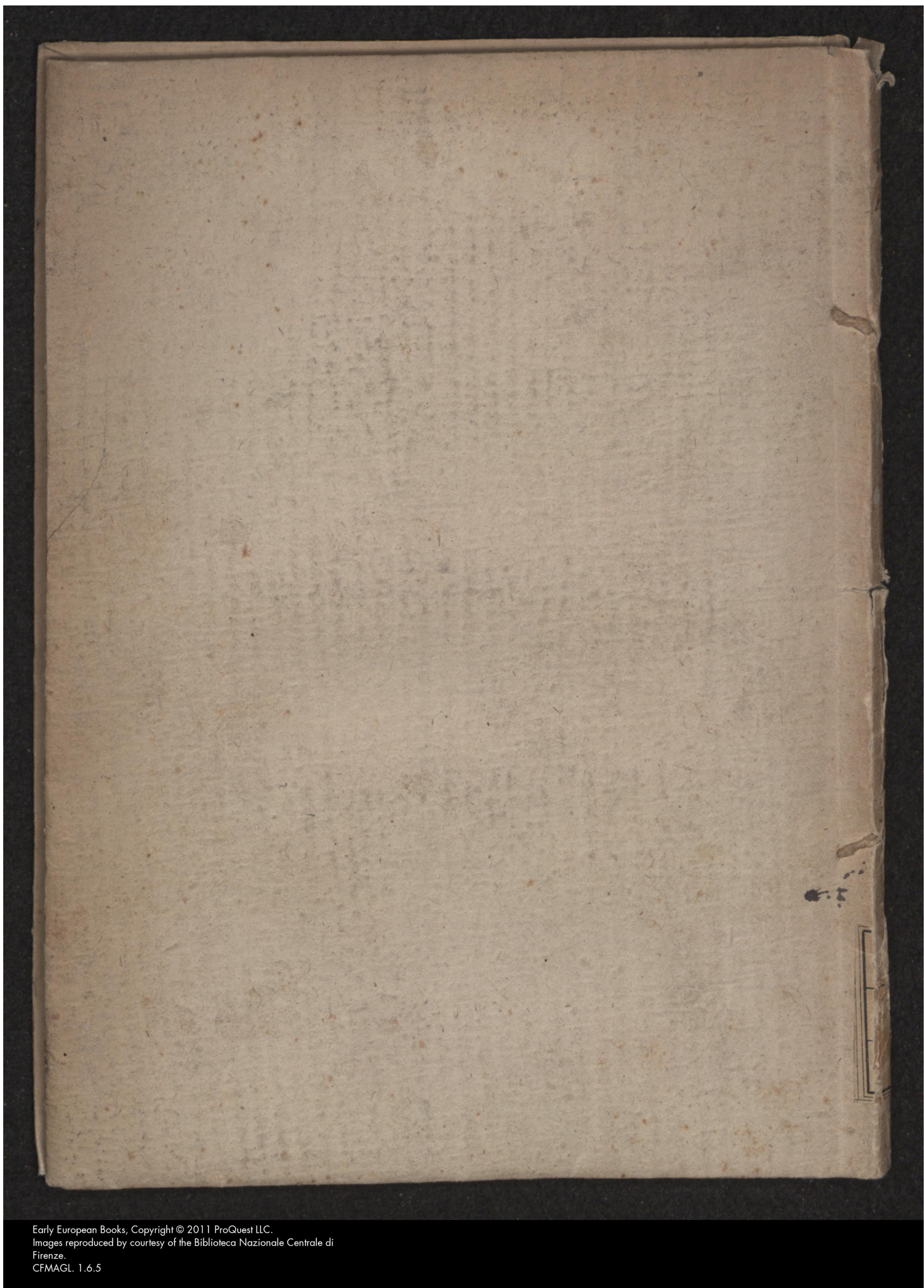
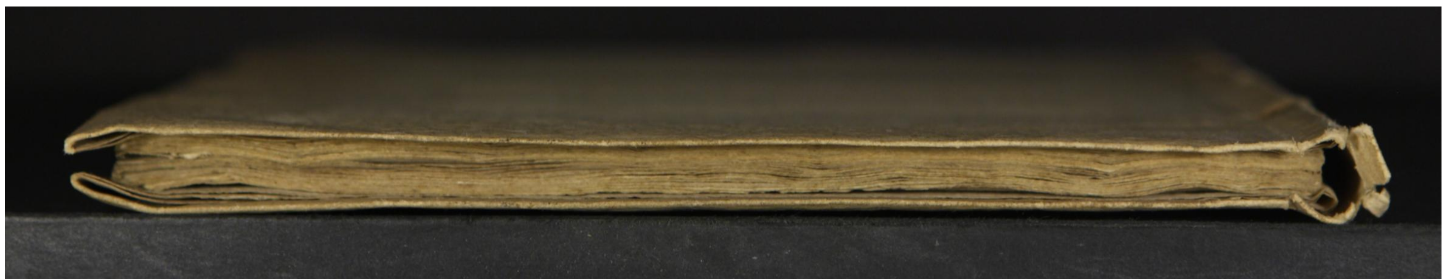
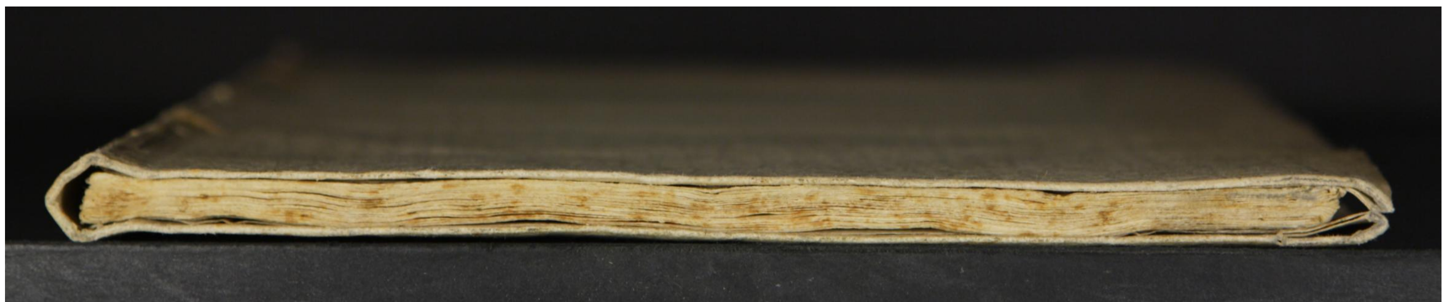

VII

ANON

Progn. Trag.

1609.

PROGNE
TRAGOEDIA,
NVNC ITERVM
EDITA.

ROMAE EXCVD. MASCARDVS.
MDCXXXVIIII.

FRANCISCO VARGAE CATHOLICI REGIS A CONSILIO,

& eiuſdem apud Pontificem Max. Oratori.

VENETAM Academiam, Franciſce Varga, Vir Illuſtris, nobilem inprimis atque omni ſcientiarum genere florentem, in quam ego proximis ſuperioribus diebus, quod quidem in magna felicitatis parte conſtituo, ſum adſcriptus; cum ita erga te animatam à primo meo ingreſſu perſpexiſſem, vt quam obſeruantiam atque beneuolentiam principibus, ac nobilibus viris, eximiaq; virtute ornatis præſtare conſueuit, eadem te ſtudioſiſſime proſequatur: cœpi ego ſtatim incredibili quodam ardere deſiderio, facultas vt aliqua mihi afferretur, qua tum ipſius Academiæ noſtræ ampliſſimum in te ſtudium tibi patefacerem, tum clariſſimi in primis Federici Baduarij, quem tanti boni auctorem agnoſcimus, egregiam ad te amandum animi propenſionem indicarem. ea enim eſt virtus tua, ita excelſo & illuſtri loco ſita, non modo vt à tanto viro nobiſq;, qui ab eius excellenti iudicio teſtimonioq; pendemus, ſed plane ab omnibus, qui vbique terrarum ſunt, mortalibus ametur, eximijſq; laudibus efferatur.

ac tui quidem tum animi, tum ingenij præſtantia iam tum nobis cœpit elucere, cum apud Venetam Remp. primo quidem Caroli Cæſaris auguſtiſſimi, deinde Catholici Hiſpaniarum Regis nomine ſumma tua cum laude legationem ſemel atque iterum obijſti. tunc enim, quantum ipſe vel maximarum rerum vſu, vel liberalium artium cognitione, vel pietate in Deum excelleres, dilucide perſpeximus. iure igitur ad maxima tractanda negocia te vnum ex omnibus Rex tuus potiſſimum delegit, qui apud Pontificem Max. oratoris munus his temporibus, ingenti motu fluctuantibus, in vrbe Roma ſuſtineres. quo quidem in munere ſic te geris, vt, quod dici ſolet, homo homini quid præſtet, facile omnes intelligant. Verum illi felices, quibus contigit præſentibus tua ſingulari virtute frui: ego meam conditionem nimis inique patior, quòd, quo tempore meam tibi quamcreberrimo ſalutandi officio beneuolentiam incredibilem patefacere ſtatueram, eo te nobis fortuna quædam abſtulit, doloremq; ex tanta iactura ſuſceptum vix vlla ratione lenimus. teſtis ego ſum communis in hac præclara ciuitate bonorum omnium moleſtiæ; mei vero ſummi in te ſtudij index tibi erit Progne tragœdia: quam, vt ipſius facile ſublimitas indicabit, vel antiquam, vel antiquis, quæ maxime laudantur, certe pa-

rem,

rem, quæ multos annos in mea latuerat bibliotheca, nunc in tuo nomine apparere volui, conſilio minime, vt arbitror, reprehendendo: cum poeſis ipſa, vt optime noſti, cum philoſophia, cuius peritiſſimus es, veluti quadam cognatione ſocietur: quippe quæ humanæ vitæ mores explicet, obſcuris fabularum inuolucris eadem omnia, quæ aperte ſolet philoſophia, proponat: ſummam præterea delectationem pari cum vtilitate coniungat. neque vero te præterit, cum eius multa ſint genera, in ijs tragœdiam non poſtremum locum obtinere: quæ cum acerbam fortunæ mutationem complectatur, quid aliud, quàm temperantiam Regibus oſtendit, omneſque in ſummo rerum humanarum faſtigio collocatos, ne quà corruant, aut prolabantur, alieno admonet exemplo? qui vero aut à natura, aut à diſciplina hoc habent, vt virtutis ad ſtudia contendant; mirum, legenda tragœdia quàm valde afficiantur: cum ab ijs malis, quibus alios vexari cognouerunt, ſe abeſſe procul intelligant. itaque non dubito, quin te etiam atque etiam noſtra Progne delectet, vel ipſius argumento, vel poetæ ingenio, vel denique Academiæ noſtræ, meaque præcipue obſeruantia. nam, quod attinet ad mores lectione conformandos, nihil eſt, cur ipſe à libris quidquam haurias. lætare

po-

potius animi tui præclara conſcientia, eaque
fruere quaſi vberrima recte factorum mercede,
eorum exemplo, quorum tu virtutes & imitaris
& aſſequeris. Illud poſtremo loco ſummis precibus à Deo expoſcimus, vt, quod à viro ſapientiſſimo dictum quandoque cognouimus, grauiora tibi in dies munera ſimul cum ampliore dignitate committat: vt tantum re ipſa Chriſtianæ reip. prodeſſe poſſis, quantum animo tuo, rectiſſima ac laudabilia omnia maxime cupienti, ſatisfaciat.

Ioannes Riccius, legum Doctor,
Venetus Academicus.

AR-

ARGVMENTVM TRAGOEDIÆ,

QVAE DICITVR PROGNE.

TITVLVS huius tragœdiæ dicitur, Progne. Pro argumento autem prædicendum est, quòd, cum Tereus, rex Thraciæ, fatigaßet bello Pandionem, regem Athenarum; tandem conuenerunt, vt pax fieret inter eos; atque vt firmior foret, Tereus acciperet vxorem Prognem, maiorem natu filiam Pandionis. ex qua cum habuisset puerum, nomine Ithim; post quinquennium desiderio Philomenæ sororis accensa, blanditur viro, vt eam ad se traduceret. ille impetratam à patre virginem inflammatus libidine oppressit; eiusq; comites morti dedit. quod cum ægre ferret puella, & se vulgaturam affirmaret; mota est ira tyranni, linguamq; eius secuit. post hæc, pauentem stabulo, quod forte propinquum erat etiam vrbi, inclusit: posuitq; custodes. ita re gesta, ad Prognem redit: simulatq; Philomenam, pelagi tempestate grauatam, periisse. Credidit Progne: sed diu tantum scelus latere non potuit, ad Prognemq;, vti res erat, allatum est. Illa vero furiis doloris percita, simulans Orgia Bacchi, quæ tertio quoque anno fiebant, ad stabulum cum turba muliebri venit: custodes necat: germanam secum trahit. postmodum autem vlcisci quærens, crudelissima mater gnatum vnicum interemit, patriq; epulandum apposuit. Fabulose autem dicitur, Tereum & Marte genitum fuisse, quia cruentus fuit tyrannus, & nympha Bistonode, ab eo per vim compressa. Progne conuersa dicitur in hirundinem, Philomena in auem sui nominis, Tereus vero in vpupam: cuius facies cristata est, vt indicet regium caput: viuit autem ex stercore, propter memoriam comesti nati.

IN-

INTERLOCVTORES,

DIOMEDES,

CHORVS,

TEREVS,

PROGNE,

PISTVS,

NVTRIX,

NVNCIVS.

TRA-

TRAGOEDIA,

CVIVS TITVLVS

Progne

DIOMEDES.

LVCOS & amnes desero inferni Iouis:
Ad astra mittor supera conuexi poli.
Neque enim inter vmbras noxius visus furor
Est vllus æque: Thracia heu solus potest
Explere furijs corda Diomedes: nefas
Odisse liceat: crimini datum est satis,
Satisq; sceleri: deprecor sontis plagas:
Amare liceat: addite ad pœnas meas,
Si quid potestis dira Furiarum agmina:
Titana pubes exuat vinclis manus
Cælo rebelles: æneis nodis premar.
Nil iam recuso, Sisyphi premat lapis.
Me ludat amnis Tantali, vel Ixionis
Iaculetur orbis: crescat in pœnas iecur.
Parum videtur? torqueat per me suas
Phlegethon arenas, igneo torrens vado.
Cur me innocentem facitis alterna vice
Sceleris nefandi Thraces? agnosco scelus:

Pars iam peracta: noster explebit nefas
Aduentus. vnde hoc? omnis arescit seges:
Sensere terræ? deficit pratis color,
Quacunque gradior: fontibusq; humor solitus
Deest, cauernis intimis quærens fugam.
En alta cerno decora natalis soli,
Thracosq; muros: regia est illic locus:
Atque hunc superbus alta pro templo pater
Gradiuus ipse limina horrendus tenet.
Pudet referre: facinus agnosco meum,
Stabulumq;, quo me victor Alcides feris
Obiecit ipse, pabulum armentis ducem.
Sed ecce subeo regiæ limen domus,
Aulamq; Terei: quid hoc est? fugiunt retro
Versi penates: decidunt flores noui
Numinibus ipsis: misera ne trepidat domus?
Venio coactus: quis nouus cogit furor
Dirum profari facinus? agnosco nefas.
Nunquam vacabit scelere Diomedis domus:
Nunquam nocentes leuiter Thraces erunt:
Peccatur omne scelere quod vincat scelus:
Semperq; veteris præterit formæ modum
Crimen quod oritur; obruit recens vetera:
Paruumq; quod fuit scelus, dum fit nouum.
Matris furorem cerno, & euersam domum,
Miserumq; patrem: video crudeles focos,
Et sparsa pueri viscera, & diras dapes.
Mensæ

Mensæ parentur: sacra splendescat dies:
Abominandum, pessimum, horrendum, nouũ
Odrysia facinus prima concipiat domus,
Suumq; vincat scelere crudeli genus.
Vix, cum peractis seculis olim polus
Ardebit; ignis cum mare & terram ambiet;
Numeretur aliud; vixq; posteritas fidem
Datura famæ. ò semper infamis domus:
Sileatur omne veteris errati scelus:
Stupra nefanda vile sint crimen domo.
Satis ne dixi? iam satis: facto est opus:
Obsedit animos impius mentis furor:
Flagrat cupido turpis: inuenta est via:
Scelus patebit: carbasa extendat Zephyrus:
Velis citatis prospero cursu natet:
Tandem fauebo Thracio regi: redeat:
Redisse nollet. ecce solenni prece
Tereus vocatur: appara festum diem:
Germana venit. ora quis quatit mea?
Vocat flagello me ad infernos lacus
Erinnys: onere tellus infesto diu
Nostro leuetur: cetera explebit furor.

CHORVS.

ORTE Saturno, pelagiq; rector,
Qui leui curru gradiens per æquor,
Temperas pontum, quatiens tridentem,
Sterne ſecura pelagus quiete.
Tuq; ventorum domitor procellas
Qui regis, duro reſeraſq; ſaxo,
Te timent nautæ, trepidiq; adorant:
Tu potes actum pelagus tumultu
Sternere, atque idem ſuper aſtra ferre:
Tu pater nimbos, nebulaſq; torques:
Thraciæ plebi faueas, precamur:
Adſit actutum Tereus citata
Puppe: nec velis cadat aura, donec
Thracios portus teneat tyrannus.
Rex, victus prece coniugis
Reginæ, pelago caput
Commiſit, fragili rate:
Venti perfidia nihil
Contactus, ſoceri domos
Portu Mopſopio petit.
O qualis pietas thori!
Nutritur face mutua
Sacrati thalami calor.
Orpheus Eurydicem ſuam

Quæ-

Quæſitum petijt lacus
Auerni, & miſeræ Stygis,
Vectus flumina trans nouem
Interfuſa vadis. lyra
Motus portitor aurea,
Orantum immemor hæſerat.
Illum vt Tartareus canis
Ripa proſpicit vltima,
Caudam deliniens ſtetit.
Mirantur fidibus nouis
Manes: nec ſitiens ſenex
Curat flumina Tantalus,
Non ales Tityi iecur:
Hæſitq; Ixionis rota:
Saxo Siſyphus inſolens
Inſedit: ſtupet Æacus,
Et cum coniuge luridus
Pluton: qui quoties velit
Iraſci, toties prece
Placatus, Lacheſim iubet
Vitæ ſtamina nectere.
At ſit mitior Orpheo
Tereus, cælicolum genus.
Omnes, principe reddito,
Soluent vota calentibus
Aris: & tremuli ſenes
Spargent pocula Lesbij:

Et cum virginibus ſimul
Inſontes pueri canent.
Echo montibus abdita,
Reſpondet Rodopes iugis.
Quæcunque & Tanais rigat;
Qui cum frigore duruit,
Plauſtri conteritur rotis;
Nuper remige percitus,
Duro fert equitem vado:
Omnis Thraca decentibus
Saltabit citharæ modis:
Templa & Biſtonij tegent
Sertis, & viridantibus
Ramis: in medio ſidet
Feſtus lætitiæ deus.
Sed quis profecto ſtrepitus è portu ſonat?
Accurrit vnde hæc turba? puppi regia
En arma præfixa: en Tereus abeſt procul.

TEREVS.

GRADIVE, gelidis ſiue ſub Rhodopes iugis
Feſſos iugales pabulo recreas nouo,
Aut nubifer vbi verticem Hæmus exerit,
Aut Othrys ingens; aut vbi ilicibus nigris
Pangæa reſonant; ſiue per populos agis
Currus cruentos; mellitum cernis pater

Gna-

Gnatum. tremiſcunt vltimi vires meas
Thraces: & omnis regio glacialis poli
Me me tremiſcit: arma Cecropidæ mea
Timuere: gnata, vixq; Pandion ſocer
Pacem impetrauit. nunc quoque è ſoceri ſolo
Conſpicuus hoſpes remeo: tot ſpolijs ducum
Præclara puppi tecta proſpicio libens:
En alta decora patriæ cerno domus,
Gratoſq; muros: iura quo reges ſolent,
Agnoſco templum, ſceptra geſtantes dare.
Verũ minime in patriam reducis animũ gero:
Deiectus animo traherer in Syrtes velut,
Vt exul vndis claſſe barbarica premerer:
Conſcia, licet nullus premat, mens premit.
Quid anime ſegnes? quod fuit ſummum, tibi
Dedere ſuperi: ſi quid errauit furor,
Fac ipſe liceat, facile quod reges ſolent.
Num cernis alta decori natalis ſoli?
Gratare tandem: non decet regem timor.
Sed ecce littora remige aſſiduo ſonant:
Lætantur omnes: obuiam cuncti ruunt:
Aderitq; Progne. quas miſera voces dabit,
Poſtquam ſororem cernet abſentem, ſibi
Diu expetitam: conſilia tegent nefas:
Simulabo victam turbine immenſi maris,
Demum peremptam: lacrymæ facient fidem.

TEREVS, PROGNE.

O FIDA consors, multa post maris virum
Pericla cernis. *PRO.* Lætor incolumem: sed hæ
Lacrymæ loquentis (talis in patriam redis?)
Cur ora complent? vbinam est soror mihi,
Optate coniux? viuit, an morte occubat?
Effare aperte: mæror augescit mora.
TER. Pelago perempta est (hi mei reditus) soror.
Velis citatis prospero cursu ratem
Strimonius Aquilo vexit ad soceri domos.
Egressus adij. forte tunc Rex Palladis
Ad templa summæ præsidem orabat deam.
Opima feriens colla stat comptus caput
Vitta sacerdos: ipse sacratis focis
Spargebat aræ thura solenni prece.
Tunc me lacertis senior affusis ait
Complexus: Vt vt te gener, dum spiro adhuc,
Iuuat videre: nunc rejuuenesco senex:
Valet ne Progne? superat & carus nepos?
Sed quid moramur plura? vix multa prece
Gnatam impetraui: spondeo celerem reditum
Ægro parenti: ast olli in amplexu vltimo
Singultus ora patria oppressit grauis:
Aptant carinas socij, & antemnas ligant.
Decrescit omnis terra paulatim: vndique
Cælum,

Cælum & mare: ſecat ſpumeum pontum ratis:
Ac pone placidus exultat delphin ſalo.
Et iam diei finis: in nubem cadens
Sol, paſſus oculos, mergit Oceano rotas:
Rubicunda Phœbe ſurgit: ac ſtellæ cadunt,
Et ecce nubes denſa cæruleum æthera
Inuoluit: altis montibus fragor ſonat:
Et tunſa late ſaxa latratu gemunt.
Caligo cælum texit, & crebri micant
Ignes: at Eurus ſurgens orientem mouet.
Repente pluuiæ nubibus ruptis cadunt:
Tumeſcit æquor: latera nauigij tremunt
Colliſa: pulſat ſidera, & arenas ciet
Vis vaſta pelagi: ſæpe diducto freto
Immergit, & nunc erigit cælo trabem.
Conclamo: ſocij ponite antemnas; labat
Carina. & ecce deſuper turbo rapax
Ferit rudentes: pontus in puppim niger
Fertur: procella malus immani tremit.
Non grata nautis occidens nunquam micat
Glacialis arctos: ſidus, Arctophylax, tuum
Texere nubes: omnis eripitur polus.
Erramus adeo curſus incerti: neque
Noctem diem ve digeri ſinit polus.
Hæc inter acri percita ſtomacho ſoror
Deuicta demum eſt, euomit: membra labant:
Nec alitur vllo corpus infirmum cibo.

Non is genarum fulgor, vt quondam, decens:
Tumor per artus abijt afflictos grauis.
Tandem reuoluta posuit in sinu caput
Letho grauatum: soluitur corpus gelu:
Anima per ora flentis ad manes fugit.
Nec dum omnis abijt fulgor: in vultu pio
Mors quoque placebat. talis in viola nitor,
Cui forma nondum fugit; & prato caret.
Non hos dolores fluctus inuisi minæ,
Sed dij dedere. testor imperij decus.
Vix clausit oculos dextra, cum ventus minas
Posuit; resedit omnis extemplo furor:
Cessere nubes; vasta tempestas perit.
Lætamur: ecce remi & antemnæ cadunt:
Optata miseris quarta cum luce astitit
Infausta tellus: quassa diluuio ratis
Subsedit anchoris: latere pontes cadunt.
Est collis altus: vltimi Thraces serunt:
Prærupta ponto media rupes eminet:
Curuata vallis humida & sterilis iacet:
Vtrinque silua claudit: ac montes tegit
Cupressus alta funebri ramo virens.
Hoc vbi potiti, quisque tabentes salo
Siccauit artus: horret & littus quoque:
Nec credit vllum grauibus ærumnis locum.
Tunc funus egomet manibus instruxi meis:
Ferro bipenni pinus impulsa eruit:

Cadit cupressus: nemora cum siluis trahunt
Late ruinam: structa sublimis pyra
Cælo minatur: flamma per ramos sonat:
Ac fumus ater nube funerea coit:
Stridunt fauillæ: mæstus vmbratur dies.
Circum omnis astat veste funerea caput
Amicta turba: lacrymæ & planctus sonant.
Manes vocantur: turba ter rogos obit.
Postquam solutus debitus flammis honos,
Tegitur sepultus aggere excelso cinis.
PRO. Quid turba comitum? superat? vbi Pistus senex?
TER. Vt carpsit ignis auidus appositam struem,
Cadauer vri cœpit vbi stratum super,
Vltra dolores ferre non potuit senex:
Irrumpit igni: seq; eodem conijcit.
Qualis securem taurus attonitus fugit,
Aut qualis acri concita Mænas iugis,
Agente Baccho fertur insano gradu;
Talis rogos petiuit afflictus senex:
Fidusq; alumnæ cineris vt foret comes,
Passus cremari: sed reor summum sibi
Fuisse, vt vnus ignis arriperet duos.
Alij reuersi nuncij diræ necis.
PRO. O mors acerba: ò multa frustratæ preces!
O sæua maria: ò mortis horrendum genus,
Et morte peius! quam dolor capiet viam
Crudelis? vbinam grauibus ærumnis modum

Statuam? ſorore, quid enim reſtat mihi,
Morte occupata? quid queror demens? ego,
Ego te peremi: cauſa noſtra hæc eſt ſoror,
Crimenq; noſtrum. nanq; dum propero nimis
Vnam videre, pene diſperſi duos.
Me me procellæ ferte in abruptum mare,
Scopuloſq; Syrtis: ferte diſiectam vndique,
Vbi nix alta canet æterno gelu;
Aut vbi propinquus pabulum feris negat
Sol; vbi venena, vbi herba peſtifera viret.
Me pontus, æther, me premat dirum chaos.
Vtinam ſororis pariter arſiſſem rogo:
Vbicunque iaceat Piſtus, inuideo tibi.
Nec te ſororis morte culparim Tereu:
Sors iſta fati debita, vt funus tuum
Soror viderem: quamuis hoc vetuit deus.
Potuere mortis fata largiri moram
Breuem ſorori. mæſtus heu forſan pater
Dat thura templis: ipſa iam Lethen bibit,
Secura mortis. tollite ornatus mihi
Regalis auri: veſte funerea dolor
Vtatur; iſtas ventus inuoluat comas:
Feriat lacertos inuicem exertos manus.
Sed cur monili colla Sithonio nitent?
Auferte famulæ.
TER. Tollite ad thalamos heram:
Potius iacentem reddat huic animum thorus.
CHO-

CHORVS.

NVLLA mortalis tenuit voluptas
Longa, nec vnquam miseros tenebit:
Læta dat nobis adimuntque Parcæ,
Præpeti semper rapiente fato.
Nemo tam felix spatium senectæ
Finit. intactus modo natus infans,
Inter hos vitæ miseros tumultus
Lege pensatur: sedet atra cunis
Clotho, venturi comes vsque fati.
Nil fit æternum; solidumq; nil est
Rebus humanis. variæ voluptas
Quota pars vitæ est? subeunt labores,
Et graues curæ, miseriq; luctus.
Nuper insigni comitata turba,
Thracias inter veneranda matres,
Ibat, è collo radiante gemma:
Mæsta nunc deflet miseranda Progne
Fata sororis:
Victa quæ sæuis pelagi procellis
Virgo defecit. feriat, licebit,
Ipse vocali cithara querelas
Orpheus; nunquam superos videbunt,
Cum semel leues animæ natarunt,
Vna quas vexit feriente remo

Cym-

Cymba deductis totiens lacertis.
Tiphys, inuicti domitor profundi,
Mortis inuenit noua fata primus.
Ante nec pontum secuere puppes;
Nec graues fluctus timuere nautæ.
Quisque securus placidis in agris
Vixerat: necdum senior marinos,
Littus egressus patriæq; portus,
Nouerat casus, scopulosq; sæuos
Arte latentes.
Ille tranquillæ placidæq; vitæ
Ocia mouit,
Primus è terra resecare funem
Ausus, & ligno fragili natare:
Iussit antemnas religare malo
Primus; & tortos statuit rudentes;
Ac sinus laxos, feriente Coro,
Tradidit audax:
Credulæ pontum secuere puppes:
Nauta tum ventos varios notauit,
Et minas cæli; posuitq; pictis
Nomina stellis.
Naufragus picta vehitur carina:
Suppara è summo religauit audax,
Anchoram ignota statuitq; terra.
Hoc genus lethi miseros manebat.
Currat hinc illinc alius per æquor;

Solis

Solis occaſum videatq; & ortus:
Monſtraq; & ſæuos pelagi labores
Garrulus tuta referat ſub vmbra.
Me domus dulci ſaturet quiete
Parua: nec terras numeret remotas
Noſtra ſenectus.

PISTVS SENEX, NVTRIX, PROGNE.

QVAM grauia paſſus, defero è ſiluis gradum,
Infauſtus hoſpes, nuncius diri mali.
O ſors acerba! vix mihi ſufficiunt pedes,
Retroq; ducunt tramite errantem gradum.
NVT. Quid portat iſte trepidus è ſiluis ſenex?
Ni fallor, ipſe eſt Piſtus. *PIS.* O nutrix, vbi
Regina? *NVT.* Fare Piſte, quod partes malum.
PIST. Ad hoc malorum nuncio miſero eſt opus:
Ipſaq; Progne quo ſciat tantum nefas.
Sed ecce venit. *PRO.* Fidus extinctæ comes
Olim ſororis, nunquid à mæſto venis
Phlegetonte? namq; te quoq; extinctũ Tereus
Edixit: iſte prorſus inferni ſitus.
PIST. Me longus error, luctus & ſiluæ pauor
Deformat. illic teter increuit rigor.
Sparſus per humeros crinis: attractæ genæ:
Et crura dumis lacera. *PRO.* Quid cauſæ fuit,
Tentare latebras? ede fortunam ſenex;

Et-

Et quæ ſororis cura morituræ fuerit.
PIS. Vtinã perẽpta. *PRO.* Nũquid impoſitũ aggerẽ
Erexit humeris vmbra, remeata Styge?
Effare aperte, quidquid eſt: timeo omnia,
Et te, fatebor: iſta vix credo mihi:
Quæ clades iſta? nunquid & peius nece?
PIST. Mors ipſa votum. viuit, hoc ipſum dolens.
PRO. Quod lucis odiũ? *PIS.* Cui decus, melior ſui
Pars, perijt. vtinam corpus extinctum nece,
Saluo pudore. corporis perijt quoque
Pars magna. *PRO.* Mitte verba perplexe loqui;
Quis hic ſtuprator virginis claræ fuit?
PIST. Quem ſi reſcieris, ſcire pœniteat quidem.
PRO. Effare aperte; mæror augeſcit mora.
PIST. Hæret palato lingua; pulmonem grauat
Attractus aër: totus horreſco memor.
Aliquò procellæ deferant merſum caput,
Dum es innocens aduc. *PRO.* Fieri nocens
Cupio nefandi ſceleris; vlciſcar modo.
PIST. Vicina tellus nobilem portum efficit;
Vnde omnis vrbis pateat aſpectus, niſi
Oppoſta Rhodope brachium extendat mari.
Fluctu proteruo rupes exeſum latus
Oſtendit: hic nos ponere antemnas Tereus,
Curſu peracto, littus ad notum iubet.
Paremus omnes, ſceleris ignari, ocyus.
Vix prima tellus cœpit: (heu dirum nefas)
Abomi-

Abominanda ſcelera molitur Tereus:
Inſtat puellæ, qualis Armenius leo
Ceruæ pauenti, viribus vaſtis fremens.
Tentata precibus reſtitit virgo diu:
Coacta donec, ſæpe exclamato patre,
Sæpe & ſorore, ſtupra violenta pati.
Tunc ſciſſa crines ora pudibunda obtegens,
Acclamat: O crudelis! ò verum genus
Thracũ nefando ſcelere! quid primum querar?
Non te parentis tenuit afflicti fides,
Non dextra, non cognata proximitas? neque
Sacrum pudoris mouit intacti decus?
Pellex ſororis igitur amiſi decus?
At tu ſuperbus ſceptra geſtabis manu
Poſt ſtupra? nullus pro ſcelere tanto Deus
Perſoluet vltor debitas grates tibi?
Non ſic abibis: ipſa per populos loquar:
Aut ſi tenebor clauſa cuſtodum manu,
Mouebo ſaxa, & conſcios facti deos.
Teſtor pudoris numen aduerſum mihi,
Hac labe careo: corpus hoc tantum tulit.
Germana, tete ſi parum ſoror mouet,
Contaminatis aude pro thalamis aliquid,
Quod ipſa laudem: ſtabo, & implebo nemus.
Vix hæc. tyranno maior increuit furor.
Vt ſæuus anguis forte compreſſus pede,
Tumet veneno lubrico lapſu ferox.

Stabulum propinquæ rupis apparet cauo.
Seruabit hic te fida famulorum manus.
Istas catenas auferat soror tibi.
Nec plura fatus, forcipe apprehensam secat
Linguam puellæ. faucibus radix micat:
Et murmur (heu heu) voce pro solita dedit.
Cruenta lingua palpitat moriens, velut
Longæ colubræ cauda, quæ celeri rota
Traiecta, partem quærit ereptam sibi.
Post hæc pauentum cædis efferæ impetu
Obtruncat ipse cassa præsidia comitum,
Ne quo resciscas nuncio tantum scelus.
Hoc vile solus (fateor) è cunctis caput
A tam parata morte subduxi pedibus,
Tentare latebras ausus ignotas mihi.
Montes per altos ducor ex illo vagus:
Siluas & amnes lustro permixtus feris:
Herbæ, & rubeti poma solantur famem.
Rami caduci pariter & flatus mouent
Strepente folio: somnus in vda fuit
Tellure: demum huc appuli fessus malis.
PRO. O machinator fraudis: ò crudelior
Diomede Thrace, sanguinis verus parens
Ille est nefandi. siccine obtendis dolo
Commenta mortis funera? & tantum nefas
Speras inultum? magna delicta diu
Latere nequeunt: sequitur a tergo comes
Vin-

Vindicta: ſcelere nemo lætatur diu.
Tereu, nefanda ſtrage turbaſti domum,
Poſt ſtupra fletus auſus ordiri nouos.
At nunc ſuperbus regio luxu incubas.
Lingua reciſa, carceris duri ſolo
Germana nudo recubat, vbi ſueti greges.
Non ſic iacebit clara Pandionis domus
Illuſa: miſera tollet aliquando caput.
Prodeſſe miſeri facile ſi nequeunt, nocent.
Inuenit odium ſæpe, quem arma nequeunt.
Indulge quæſo facinus: hoc nuper ſoror
Ad nos redundat: aderit actutum tibi
Vindicta: pœnas impius coniux luet.
O ter quaterq; morte felicem inuoco
Te te parentem: genitor euixit ſuper;
Reſtaret vt hoc tempore infelix pater.
In hunc dolorem fata ſeruabant ſenem.
Speranda iam tum iſta, cum hoſti barbaro
Sociata ceſſi. ſuperat hic animus ſibi.
Vtinam dehiſcens tellus hoc olim caput
Merſiſſet orco, bella cum primum intulit
Iuuenis proteruus. pacis heu pignus fui;
Vt hoc viderem facinus: in thalamis meis
Cruenta Erinnys crine vipereo ſtetit.
Hac, hac miniſtra facta ſum dudum parens;
Vteroq; ſemen impiæ prolis tuli:
Iterum ſorori ſpargere has comas iuuat.

Quo cedis anime? num ſoror lacrymas petit?
Agedum ſororem quære per montem ocyus:
Euerte ſiluas: carcerem horrendum erue.
Simulabo, Bacchi maior hic lateat furor.

CHORVS, PROGNE.

SACRA Thyoneo repetita triennia ſuadent:
Mollia Nyſæa cingamus tempora vitta.
Huc ades proles Iouis ætherei, matris
Ex vtero præuſte direpte puer.
Te te Thracia vocat tua.
Huc formoſe puer rite propitius,
Vultu virgineo dirige, nebride
Præcinctus virides rotas,
Variaſq; lyncas:
Lucidum cæli iubar aſtriferi veni.
Tertia ſacris remeauit æſtas:
Hedera virenti ornare iuuat madidos capillos.
Seu iubes ſpargi ſine lege ventis:
Te decet flauos religare crines
Floribus vernis, madidoſq; mirrha
Tergere ferro, & cohibere mitra.
Te decet molli religare zona
Luteas veſtes Tyrio colore.
Tu puer ludo placidæq; rixæ
Semper arrides: tibi mota pulſant
Tympana, & ferro ſpoliata buxus:

Nai-

Naides blandæ, ſatyriq; molles
Vſque mirantur niueos lacertos,
Et genas puras placida iuuenta, &
Lactea colla.
Huc adſis formoſe, vocãt nemora omnia circũ,
Vitiſator: quamuis te decolor India iactet,
Orgiaq; in toto reſonent trieterica Gange.
Thyrſos ſpargere nunc leues,
Intextos hederis iuuat.
Bacchis lampade nos vocat.
En omnis Rhodope ſonat:
Euan Ogygie adueni.
Mater Pantheos impij
Non hic commaculat manus,
Auellens humeris caput.
Hic cum Calliope ſatum
Fudiſſent miſeræ matres,
Mæſtum cum gemeret nemus.
Dignum pernicie ſcelus
Pendunt vindice te improbæ.
Te Rubrum timuit mare,
Et quæ decolor India
Cingit tempora pampino:
Thermodontiaci chori
Victoris genua inclyti
Addunt ſceptiferas manus,
Quacunq ue & niueos rigat
Gan-

Ganges flumine lucido.
Quidquid Sol nitidus videt,
Quodcunque Oceanus lauat,
Laudes Bacche tuas canit.
Naxon cum peteres tuam,
Diæ nobilis insulæ
Solam littore virginem
Fouisti placido sinu.
Munus serta decentia,
Munus, Bacche, tuum tulit.
Idem perfida pectora
Fudisti pelago puer,
Frustra brachia dum studens
Lentare. in tenebras quoque,
Te Mineides improbæ
Dum spernunt, fugiunt citæ.
Dirige pampineas circum nutante corymbo
Bacche tuas: turpi veniat Silenus asello.
Ad mare Threicio dũ flumine defluet Hebrus,
Dum Rhodope niuibus stillabit vere solutis,
Sacra Thyoneo repetita triennia mittent.

PROGNE.

ERVITE propere carceris duri minas;
Atque hos ministros regij iussus neci
Mandate: maior victima his cadet manibus:

Erui-

Eruite propere: iam ſatis Baccho datum:
Inſaniendum eſt nunc mihi: inſtigat furor.
Huc è latebris procede ſoror:
Hic dies hic eſt, (germana veni)
Quo violenti ſtupra tyranni
Datur vlciſci. eia comites
Hederis frontem cingite Bacchi:
De more caput vitta coerceat:
Nebride ſacra latus inſtructa
Thyrſum vibret. ſoror ornatus
Hos cape mecum.
Quid mæſta tegis ora? quidue lacrymas
Fundis inanes?
Attolle ſoror pudibunda ſolo
Lumina: caſto libet amplexu
Fudiſſe pias per colla manus.
Hic ne genarum roſeus fulgor?
Oculi ne hi, geminum ſidus? cur
Hirtæ ſqualent per colla comæ?
Vnde hæc macies? fœdoq; pedes
Pedore graues? vix agnoſco
Membra ſororis: ſilet infelix,
Pallida vultus, etiamq; timet:
Vocis damnum muta fatetur:
Conſcia tantum numina monſtrat;
Cæloq; gemens ſpargit aperto
Liuida duris brachia nodis.

Fle-

Flete heu miſeram Ciconum matres,
Si qua eſt pietas: feriatq; humeros
Manus exertos: ſentiat æther:
Si qua æthereis numina regnis
Humana regunt, curiſq; pijs
Aures præbent, inq; ſuperbos
Acres mittunt fulguris ignes.
Strimonis vndæ fletu noſtro
Creſcant: gelidas viſere ripas
Iuuat, & ventis iactare comas:
Decet hic habitus noſtros caſus.
Sed quid trepidas, miſeranda ſoror,
Laribus noſtris inferre gradum?
Etiam times Terea dirum?
Teſtor tenebras noctis opacæ,
Ditiſq; domos, & Tartarei
Trina ora canis, Stygioſq; lacus;
Omnes quæram ſcelerum formas,
Scelus vlciſci cupiens: omnis
Fugiet pietas: per ſcelus omne
Eat in pœnas ferus hic animus.
Huc viperea valle ſorores
Adeſte: voco: dabit iſta dies
Aliquid longo ſemper in æuo
Immite, ferum. vincite Diræ
Coniugis artes; maiuſq; aliquid
Excute Progne: femina vincat.

NVT. Vultum furoris pelle: ne prodeat furor.
PRO. Heu, quis dolori ſit ſatis tanto furor?
Quæ pœna Tereo digna? quis Regi queat
Nocere diro? tota ſplendeſcat licet
Actæa ferro tellus, & ſummæ parent
Arces Cecropidum bella: deſertis licet
Campis colonus arma Biſtonius ferat;
Fruſtra hæc laceſſant. Parthicas olim timuit
Cecrops pharetras, gentis effrænæ impetus:
Audaxq; belli notus eſt dudum Tereus,
Viresq; regni; ſcilicet nullus premat,
Natura fines ipſa cuſtodit loci.
Hinc alta Rhodope nutat excelſis iugis:
Hinc vaſta Syrtis Geticum incurſat mare:
Mæotis inde ſtringit Arctoos ſinus:
Quas ſpes inanes voluis? ah neſcis miſera,
Vindicta quo conſtet loco. me me eſt opus:
Ego vel Athenis ſola ſum potentior:
Ego ſum timenda: deſinant reges licet:
Ex hoc timere coniuges diſcant patres:
Ego, dum nefando coniugi reddam vices,
Pergam, & nefando ſcelere complebo domum.
Bene inſtituto fiat exemplo nocens
Vxor mariti: coniugem agnoſcet ſuam.
NVT. Quò miſera pergis? quò furibunda rapis
Alumna mentem? rebus afflictis decet
Præbere fortes. vnica eſt mali ſalus,

Nescire vinci: quoq; demissa est magis,
Vires doloris opprimunt mentem magis.
PRO. Fluctu doloris obruor: non sum mea.
Talis carina fertur, amisso duce;
Cum sæua pelagi forte tempestas rotat.
Vos ò recentes cæde miseranda obruti
Adeste manes: facinus explebo ocyus;
Quocunque tantus iusserit dolor modo.
Vindex sororis dicar: vlcisci libet.
NVT. Et vindicanti sæpe vindicta obfuit.
PRO. Quemnam timebo, fata si nihil mouent?
NVT. An non timebis Bistonum vires mulier?
Non hic Athenæ. patrio tutam sinu
Fortasse credis? tellus hostilis premet.
PRO. Nihil morabor: perfidus luat modo.
NVT. Moriere. PRO. Moriar vlta.
NVT. Fama te moueat.
PRO. Non it ad vmbras fama: nec curant leues
Post fata manes, fama quid vulgi ferat.
NVT. Perimes cruenta morte crudeli virum? (bit.
PRO. Perimam: & nefando sanguine hic pœnas da-
NVT. Lassat sacrilegas vrna Belides: neque
Pensatur vllo fine tam tetrum facinus.
Si nil mouet te, respice at gnatum parens.
PRO. At quid sororem? iam ipsa cum gnato patrem
Cremabo flammis: ipsa iaculabor faces
In regna Terei: tota splendescat domus

Regalis: omnis eruam stirpis notas.
Super ipsa iaciar. eia membratim occidat
Discerptus ipse: iam iuuat linguam trahere
Trucis tyranni: meruit hic, quidquid potest
Irata mulier. *NVT.* Siste vesanos, precor,
Regina motus. maius hoc ira malum,
Tuisq; maius viribus: Rex est Tereus:
Multum paterni roboris sæuus gerit.
PRO. Non si ipse clypeum genitor opponat sibi,
Pœna vacabit. quisquis contemnit necem,
Rex est tyranni: moriar, vt mortem oppetat.
NVT. Horrore quatior: crinis erectus: pauet
Animus: reliquit ossa consuetus calor. (ror?
Quodnam hoc malũ est? quis tantus instigat fu-
En ora torquens mater aspectu truci
Furibunda natum spectat, inuicem quoque
Vulnus sororis: superat, & crescit dolor.
PRO. Quid hoc furore maius accrescit malum?
Libet experiri, quidquid est, quod me mouet
Vltrix Erinnys: ora furiarum intuor:
Et ipsa Alecto crine vibrato sinu
Iniecit anguem: lubricus venis meat.
Hortamur: eia, quod mare & terra horreat,
Inuade facinus: auctor audendi furor.
Quænam hæc sororum funebre versat manu
Ferrum? tremisco. quis matrem impellit manus
Meculate duras impia nati nece?

Crudelis ille eſt: meruit vt facerem ſcelus.
Feciſſe pudeat: quò fugit cœptus furor?
Hoc hoc libet, quod timeo, vel ſi quid mali
Eſt peius vſquam: non placet primus furor.
Tereus ſuperſit; viuat, & viuat miſer,
Optetq; mortem: peius eſt votum nece.
Diſcede pietas: prima concipiam nefas,
Quod omnis ætas horreat. poſt me pia
Sit nulla mater: hoc ſed eſt etiam parum.
Medea Colchis cæde puerili manus
Maculauit. addam maius huic ſceleri ſcelus.
Magnũ eſt, quod animus fluctuat: quid ſit tamẽ
Ignoro. perge furor: prope eſt: par eſt ſcelus.
Nil quæro ſupra: coniugem hoc decet meum:
Noſtrisq; thalamis dignus eſt tantus furor.
Animum parentis pelle, (ſi quid eſt tamen)
Euerſa dudum coniugis noſtri fides.
Euicit ille, ſi qua ſit ſceleris mora,
Pietate matris: vinco, ſi propero ſcelus.
Quemcumque ſceleris miſeret auctoris, miſer
Et ipſe pariter: quidquid hic fuerit pium.
Quid hic morabor? crimini tantum hoc detur.
Eia anime meditata aggredi ceſſas? ſatis
Tempus querelis, iam ſatis tempus datum:
Parentur epulæ: ſacra ſplendeſcat domus:
Manibus parentis innocens cadat puer:
Vt ipſe genitor viſcera exedat ſua.

NVT. Per has ſeniles deprecor mammas, hera,
Per ſpes aniles, perq; maiores deos,
Deſiſte cœptis. quæ barbara vlla immanitas
Commiſit vnquã facere, quod properas ſcelus?
Factura deinceps omne femineum genus
Nocens. recedat impius mentis furor:
Nec tale facinus clara Pandionis domus
Inuſitatum, peſſimum, horrendum paret:
Vindicta quouis abeat: hanc partem ſine.
PRO. Altrix (fatebor) pectora attonitæ labant
Vario tumultu: talis incerto ratis
Trahitur fragore, bella cum venti mouent:
Cogitq; pietas: matris hinc nomen vetat:
Indulge ſoror: ah potius impune hoc ferat:
Spes vna miſeræ matris hic ſolus puer:
Vteriq; noſtri cara progenies Itys,
Pignus parentis, vnicum afflictæ domus
Leuamen: etſi genitor, inuiſus mihi,
In omne facinus excitet mentem feram:
Quid enim tyranni liquit intactum furor?
Oblitus ille decoris, & noſtri quoque,
Miſeriq; patris, virginem oppreſſit comitem,
Fideiq; pignus: nec placet tantum ſcelus,
Niſi ſcelus addat: virginis ſocios necat;
Ipſiq; linguam forcipe apprehenſam rapit.
Poſt hæc, pauentem clauſit immani ſpecu:
Simulatq; mortem: lacrymas ſtruxit quoque
Periu-

Periurus: hæc est coniugis nostri fides.
Post ista dubitas sceleris vlcisci misera
Per omne facinus? pereat hic: non est meus:
Diro parenti similis ah nimirum puer.
Disce ex marito denique insigne facinus
Audere Progne: fluctuat pectus, neque
Meminit parentis: tota sum (fateor) soror.
Furor relinquat corda, si facerem scelus
Male sana: pareat fructus: irarum est satis:
Ego sum furore ei prior: emittat licet
Pestes Auerni dirus vmbrarum arbiter,
Ipsas fugabo: non capit sedem dolor.
Vtinam tulissem fœta natorum gregem
Vtero capaci; posset vt numerus matris
Satiare mentem: quod tamen venter tulit,
In patrem redeat: nil sit ex illo meum.
NVT. Mater necabis vnicum gnatum tuum?
PRO. Est nempe Terei. *NVT*. Cur necem meruit puer?
PRO. Scelere paterno gnatus emeruit mori.
NVT. Iniqua ratio est, crimine alieno pati.
PRO. Cum iusta quærit, ira paulatim cadit.
Non est furoris, capere mensuram sceleri.
Grauis ira sontem respicit, pœnam leuis.
NVT. Alumna, quæso, nulla te pietas mouet?
Poteris nefanda cæde puerili manus
Maculare? poteris ipsa per pueri caput

Vibrare ferrum? deprecor, mentem exue
Diri furoris: mater es. *PRO.* Soror quoque.
NVT. Alias nocendi mæror inueniat vias:
Enſes, venena, flamma vel ſontem premat;
Animamq; ſecius eggerat. *PRO.* Tellus prius
Geſtabit aſtra lucida, & cælum feras:
Priusq; luci præerit noctis dea,
Tenebrisq; Phœbus, quàm meus mutet dolor
Decreta mentis. *NV.* Facere quo properas mo-
PRO. Feſtus propinquat Thracio Regi dies, (do?
Quo mos adire coniugi tantum dapes,
Menſasq; Regis. aggredi licet patrem
Dapibus nefandis: ſanguinem bibet ſuum:
Huius diei ſaxo ſit ſemper memor.
Commiſſa nutrix occule. *NVT.* Hoc annis mea
Solet ſenectus tarda: præſtabo fidem.

CHORVS.

QVÆCVNQVE extat fortuna nimis,
Altoq; ferit vertice nubes,
Placido regnet licet in ocio,
Finesq; ſuos ambiat vnda
Tagus aurata, & gemmifer Iſter,
Nullo rerum pondere preſſa
Corruit in ſe, nec capit vnquam
Placidæ regnum limina vitæ.

Ani-

Animos Regum turbine verſat
Fortuna ſuo: rapit ambitio,
Vulgiq; fauor: plures mergunt
Nimij luxus, luxusq; comes
Dira libido. caſtus vixit
Iuppiter olim, cum Dictæo
Pauper in agro patrem fugeret:
Aſt vbi fregit ſceptra parentis;
Vacuoq; ſedens ſolus Olympo,
Sub ſe terras vidit apertas,
Tractusq; maris, & vaga ſidera;
Tunc Iunonem fallere cœpit:
Nunc Alcmenem capit Amphithruo,
Ceſſasq; tuos lucifer ortus,
Iuſſus longam ducere noctem:
Nunc pharetratæ virginis arma
Humeris ſumpſit, crura cothurno
Stringens; tenui ſubligat auro
Per colla comas: modo litoribus
Niuei ſimulans membra iuuenci,
Equitem dorſo per freta tulit: &
Candida plumis brachia mouit,
Placido fundens gutture carmen
Improbus ales. pauci reges
Sacrata colunt iura pudoris.
Non vllius fœdera lecti
Animos tardant: odere thoros;

Nec

Nec cognato ſanguine virgo
Tuta eſt: pronus furor in vetita:
Vetitumq; nihil. maxima pars eſt,
Quæ nullius numinis aras
Colat; atque animæ reſtare nihil
Poſt fata putet; nec tartareis
Horrida flagris verbera curet.
Magno miſeri iudice cauſæ
Librantur noſtræ: Æacus vmbras
Ipſe fateri crimina vitæ
Subigit: quidquid geſſimus olim,
Patimur: nulli crimina paruo:
Nec proſunt tituli ordine certo:
Purpura damnat: mediæ turbæ
Pauci nigro liuida fundo
Æquora verrunt. felix pauper,
Qui contentus modico viuit,
Nulliq; grauis tempora ducit.
Pauperis intrat limina nunquam
Immunda Venus: vincere ſomnos
Studio coniux ruſtica tentat:
Seruat caſtos horrida mores
Caſa: nimiæ nec ſoluunt epulæ:
Mox, cum placidæ fata ſenectæ
Vltima curſus egere ſuos,
Felix moritur: nec marmorea
Corpus in arca balſama ſeruant.

Pauci Reges vltima viuunt
Tempora vitæ: pauci ſicca
Morte recedunt. alius diri
Signa cometæ trepidet: nullis
Territa monſtris noſtra ſenectus
Spatium vitæ finiat actæ.
Sed quid trepido nuncius ore
Portat? dubios ede tumultus.

NVNCIVS, CHORVS.

NVN. Terrore quatior: ſceleris ante oculos trucis
Imago pendet: totus horreſco memor:
Hæret palato lingua. *CHO.* Quid portas noui?
NVN. O Thraca tellus, ſcelere perpetuo nocens,
Quamq; omnis ætas damnet: ò dirum nefas!
Quæ Colchis vnquam? qui ve diſperſi Scythæ?
Quæ regio tantum fecit, aut credet nefas?
Abominandus ipſe Diomedes minus.
O ſors acerba: ſcelere punitum ſcelus:
Euerſa cuncta. *CHO.* Mitte perplexe loqui.
Poſt prima ſcelera nemo mirari ſolet,
Si quod ſecundum maius exoritur ſcelus.
NVN. Me me procellæ ferte diſiectum vndique,
Vbi Charybdis Sicula diſturbat freta,
Vbi Scylla canibus latrat accincta rabidis.
CHO. Effare aperte: nos pariter, & te leua.

NVN. In parte regiæ vltima ſtabulum latet,
Vbi Diomedes, pectoris impij dominus,
Humana ſæuus pabulum diris feris
Secabat ipſe viſcera; & capita ſanie
Madida ſuperbus alta figebat manu
Foribus tremendis. ſemper infauſtus cruor
Vndabat. ipſe donec armenti dominus
Suo ſcelere perijt, hac pœna nocens.
Hic nocte tota voce ferali gemunt
Vmbræ vagantes: ſtrepitus horrendũ intonat:
Tractæ catenæ: fremere crudeles ibi
Fama eſt leones: ſæpe latratu ſpecus
Reboat: tremiſcit terra: diſcordes deæ
Quatiunt rogales igne funeſto faces.
Inhumata Regis ſæpe deſpecti premit
Manes flagellis turba. quò poſtquam furens
Regina ſubijt, paruulum trahens Itym:
Philomena ſubit. ſpectat hanc primum ſoror:
Deinde natum mater aſpectu truci
Paulum morata, quid, inquit, tempus iuuat
Conterere lacrymis? tempus vlciſci venit
Thalamos pudici coniugis, ſtupra, & ſcelus.
Germana temet excita: hunc ſimilem patri
Iuuat eſſe; dum perficio, quod ſtruxi nefas.
Sic fata, furijs concita, infantem trahit
De more vituli, quem aſpra lactentem rapit
Hyrcana tigris. ille blanditur matri,

Eius lacertis colla complexus puer.
Dimitte matrem: fata te expectant tua:
Dimitte: non est mater irata mulier,
Ferior leæna, fœta quæ catulos trahit.
Spes vana patriæ, deperis paruus Itys,
Generosa proles gentis Actææ, nepos
Mauortis, vnum Thracijs rebus decus:
Pietatis in quo plus tamen fuerat auis,
Animos feroces quamuis à stirpe traheres:
Non tu tenebis sceptra Threicia puer:
Non iura populis patrio solio dabis.
Quòd si pararent fata tam miseram necem,
Dum mater amens quærit vlcisci scelus
Maiore scelere: fata non facient tamen
Te te nocentem: nescius culpæ cadis.
Vtcunque moritur innocens, felix moritur.
Vade inter vmbras innocens: forsan tibi
Instabat aliquid tam bono genito patre.
CHO. Quis, ede, durus raptor infantis fuit?
NVN. Mater citato transilit ferro latus.
CHO. Quod tam cruentum dirus admisit nefas
Diomedes? *NVN.* Vltro cecidit in matrẽ puer:
Ferale stabulum gemuit. *CHO.* O nouũ scelus!
NVN. Vtinam scelere contenta desistat truci:
Immota mater properat hinc aliud nouum:
Vt hoc prematur scelere maiori scelus.
CHO. Quid vltra atrocius potuit? an pabulum
In-

Inhumata pueri viſcera exponit feris?
NVN. Vtinam, feroces quod ſolent iræ, rogo &
Humo arcuiſſet: tradat epulandum feris:
Pietas vocetur illa, ſi quæris nefas.
O dira facta! nobili trunco caput
Tereo ſecatur: cetera in partes rapit:
Artus calentes tractat, & fibras manu;
Nec flexit oculos: adiuuat Prognem ſoror:
Coſtas trucidat: pectoris crates rapit:
Humeris lacertos amputat ferro leuis.
Pars hæc aheno voluitur, æſtu laticem
Miſcente: at illa verubus affixa ingemit:
Fumus penates obſidet totos niger:
Diſponit ipſa lancibus diras dapes,
Gnatum parenti. viſcera ediſti tua
Ignarus: etiam hoc deerit: & ſcies miſer.

IDEM CHORVS.

OMNES vincunt dira Promethei
Semina furias: iam nihil eſt, quod
Poſtera credant ſæcula vetitum.
Credimus iras,
Quaſcunque ferunt Colchidos. omnes
Scelerum formas tellus noſtra
Vicit. ſed tu miſerande puer
Vadis ad manes, culpæ neſcius,

Diros. maneant digna parenti
Præmia facti. quanquam digna es
Tu pœna puer, impiæ matris
Victima cæsus: diriq; premit
Viscera patris.

TEREVS, PROGNE.

FESTVM diem celebrare quis vetat mihi,
Animumq; turbat mobilem incerto metu?
Quid hæret animus? prospero regnum in statu
Ego quid tremiscam nescio: timeo tamen. (est:
Modo inter aras, sacra cum ferrem deis,
Repente cecidit regij capitis decus.
Vidi cruorem verti in obscœnum pariter
Bacchi liquorem: fleuit in templis ebur:
Emicuit ara: flamma per totam domum
Erepsit. etsi timeo nil, piget tamen
Sacri nefandi. Sed quid horresco? procul
Secede terror. quisque præsagit sibi
Vanos timores: meruit in veros eadem.
Potius retexe flore viridanti comam:
Indulge Baccho; voce festiua cane.
PRO. Vide, vt superbus regio solio incubet:
Nec credit vllo posse deuinci malo
Conuiua lætus. exple sacratis famem
Dapibus: cruore pelle natorum sitim.

Sic

Sic te ſuperbe. *TER.* Solus afferre ſolitam
Gnati quietem poſſet aſpectus mihi.
PRO. Philomena poſſet ſola ſolamen mihi
Afferre. *TER.* Segnis inter exangues iacet.
PRO. Idem inter vmbras natus exangues cubat:
TER. Omitte coniux iſta. *PRO.* Coniugem vocas
Nefande Tereu? *TER.* Quod malum audio?
(*PRO.* Nequeo
Crudele gaudium ferre. per totos rigor
Artus cucurrit. iam iuuat vultus patris (meo
Spectare primos. *TER.* Quidquid eſt, pereat
Gnato. *PRO.* Bene eſt: ſcelus peractũ eſt: hunc
TER. Vocetur: vbi natus latet diu mihi? (amat.
PRO. In te latitat. *TER.* Vbi eſt Itys? *PRO.* Scies.
TER. Vbi eſt?
PRO. Stupro ſororem qui violat, atque efferus
Linguam trucidat, virginis ſocios necat;
Epulatus ille eſt impia natum dape.
Philomena pueri defer extincti caput
In ora patris. huncne cognoſcis pater?
Magis an ſororem? *TER.* Suſtines rerum ſator
Tam grauia ſcelera? an vanus in gentes timor
Fulmen coruſcas? miſce diluuio omnia:
Fluuij rapaces fontibus ruptis meent.
Dimitte habenas: merge ad infernos lacus
Animas nocentes: pondus inuiſum rape:
Dehiſce tellus, tartari fundo occule.

Me

Me me trisulco fulmine inuisum pete
Sator deorum, quo trium moles cecidit
Erecta cælo montium, atque hostes feri.
Sum fulminandus ignibus sacris ego:
Ego sum cremandus. si pater natum paro
Mandare flammis, quas miser voces dabo?
En ora cerno, quodq; de toto est super
Caput cruentum. scelere materno occidis,
Culpa parentis. hanc ego merui necem.
Hunc te Ity genitor video? quis fleat satis
Meas miserias? tumulus est nati pater.
Qui inhospitalis Caucasus tantum nefas,
Aut quis Procustes, quis ve contemptor deum
Busiris vnquam, quæ barbara vlla immanitas
Commisit? in me natus innocens iacet,
Dextra parentis cæsus. hoc vno pater
Superos timebam. genitor expleui sitim
Gnati cruore. da pater, nostri nimium
Oblite, Mauors tela, vel coniux dabit:
Euiscerabo corpus; vt grauis redeat
Cibus. negatur? hoc negat Progne mihi?
Philomena præbe; si miser non sum, nega.
PRO. Iam summa voti contigit: Tereus dolet:
Nunc restitutum credo germanæ penitus
Raptum pudorem, nunc meis thalamis fidem:
Erepta ferro lingua: nil curo: miserum
Dum muta videat. virgines stupro opprime:
Com-

Commenta mortis funera, & fletus para:
Dum te nequitiæ pigeat aliquando tuæ.
Aduenit ecce tempus, & dies mihi,
Quo te ſuperbe, dum nihil times, premerem.
Manibus parentis cecidit his natus tuus:
Partita pueri corpus in partes ſoror:
Pars hæc aheno voluitur, æſtu laticem
Miſcente: at illa verubus affixa ingemit.
Poſt hæc cruorem miſcui ſacro mero.
Poterat ſine vlla cæde puerili peragi
Vindicta: poteram temet in flammas dare,
Oculosq; preſſis vnguibus ruere, aut aliquam
Inſtruere mortem: pœna ſed viſa eſt leuis,
Quæcunque finem ponit ærumnis nece.
Hũc cerne genitor. *TER.* O nouercales manus;
Quæ Colchis vnquam tanta commiſit ſcelera?
Immitis, atrox illa ſe tantum nece
Contaminauit: ſcelere viciſti ſcelus,
Et morte maius auſa poſt mortem nefas.
Tuum eſt, quod hauſi, crimen, horrendas dapes
Ignarus. *PRO.* Inſons criminis nomen fugit.
TER. Quò quò profanus ciuium aſpectus fugiam?
Quæ latebra miſero tuta? quò præceps ferar?
Me me procellæ trans quoque Oceanũ rapite,
Quò nullus hominum, nec feræ, nec Sol meet:
Aut illigato Rhodopes ſub Threſſæ iugis
Ales Promethei tundat æternum iecur.

Rho-

PRO. Rhodopē ne poſcis? cara poſt ſtuprū eſt tibi.
Pete & ſororem, quæ data eſt virgo diu,
Periure Tereu: virgines ſtupro opprimis?
TER. Tu ſæua natum? *PRO.* Fateor, & iuuat, tuum,
TER. Quid meruit infans? *PRO.* Gnatus emeruit
Tuapte culpa. *TER.* Vindices teſtor deos. (mori
PRO. Potius pudoris numen intacti voca.
TER. Te te ſequentur furiæ. *PRO.* Itys ſolus patrē.

FINIS.

DE

DE RATIONE VERSVVM, quibus hæc tragœdia conſcripta eſt.

LVCOS & amnes deſero Inferni Iouis.

Carmen archilochicum,trimetrum, iambicum,acatalecticum. aſſumit in diſparibus quidem locis iambum,choreum,ſpondeum, dactylum,& anapæſtum: in paribus autem iambum, choreum, & anapæſtum. hic vero anapæſtus apud comicos frequentius, apud tragicos rarius inuenitur,ita tamen, vt multarum breuium iunctura vitetur.

ORTE Saturno, pelagiq; rector.

In hoc choro continentur duæ metri varietates. prima enim carmina vſque, REX VICTVS, dicuntur ſapphica trochaica: conſtant enim trochæo,ſpondeo,& dactylo,& duobus trochæis. reliqua autem dicuntur glyconica: conſtant autem ſpondeo,choriambo,& pyrrhichio.

NVLLA mortales tenuit voluptas.

Hic chorus continet duas metri diuerſitates. prima quidem, vt in primo choro, ORTE SATVRNO. intermixtum eſt vero carmen Adonicum: quod conſtat primo dactylo, ſecundo ſpondeo, ſiue trochæo. Nota autem vltimam indifferenter ſemper in omni genere metrorum poni.

SACRA Thioneo repetita triennia ſuadent.

Hic chorus continet nouem metri diuerſitates. primum genus metri heroicum,hexametrum,dactylicum, vt SACRA THIONEO. Secundum ſapphicum eſt metrum: conſtat enim primo trochæo, ſecundo ſpondeo,tertio dactylo,quarto choriambo,quinto ſpondeo,ſiue trochæo,vt, HVC ADES PROLES. Tertium conſtat primo dactylo, ſecundo amphimacro, tertio epitrito, quarto pyrrhichio, ſiue iambo, vt, EX VTERO. Quartum, TE TE THRACA VOCAT: vt in primo choro, REX VICTVS. Quintum aſclepiadeum choriambicum: conſtat primo ſpondeo, ſecundo, & tertio choriambo, quarto pyrrhichio, vel iambo, vt, HVC FORMOSE PVER. Sextum conſtat primo pæone, ſecundo ſpondeo, vt, VARIASQVE LYNCAS: &, HEDERA VIRENTI. Septimum, vt in primo choro, ORTE SATVRNO: & in, TERTIA SACRI. Octauum

conſtat

constat primo anapæsto, secundo iambo, tertio spondeo, quarto anapæsto, quinto pyrrhichio, sexto trochæo, septimo trochæo, vel spondeo. nonum, & vltimum, vt in secundo choro, FATA SORORIS: &, LACTEA COLLA, &c.

HVC è latebris procede soror.

In hoc carmine continetur vnicum genus metri, quod dicitur archilochicum: constat autem spondeo, dactylo, & anapæsto indifferenter.

STVDIOSIS S.

CVM in hac tragœdia multas elucere veterum poetarum virtutes eruditi homines iudicarent: communicandam vobis putauimus eo libentius, quòd in hoc genere, præter vnum Senecam, nihil habemus: cuius tragœdijs minimum certe Progne nostra concedit. illud æquo animo feretis, quòd aliquot in locis deformatam mendis, quæ corrigere non licuit, legetis. maiora in posterum, Deo fauente, expectabitis. IN ACADEMIA VENETA M.D.LVIII.

ROMÆ EXCVD. MASCARDVS

CIↃ IↃC XXXVIIII.

00S663374